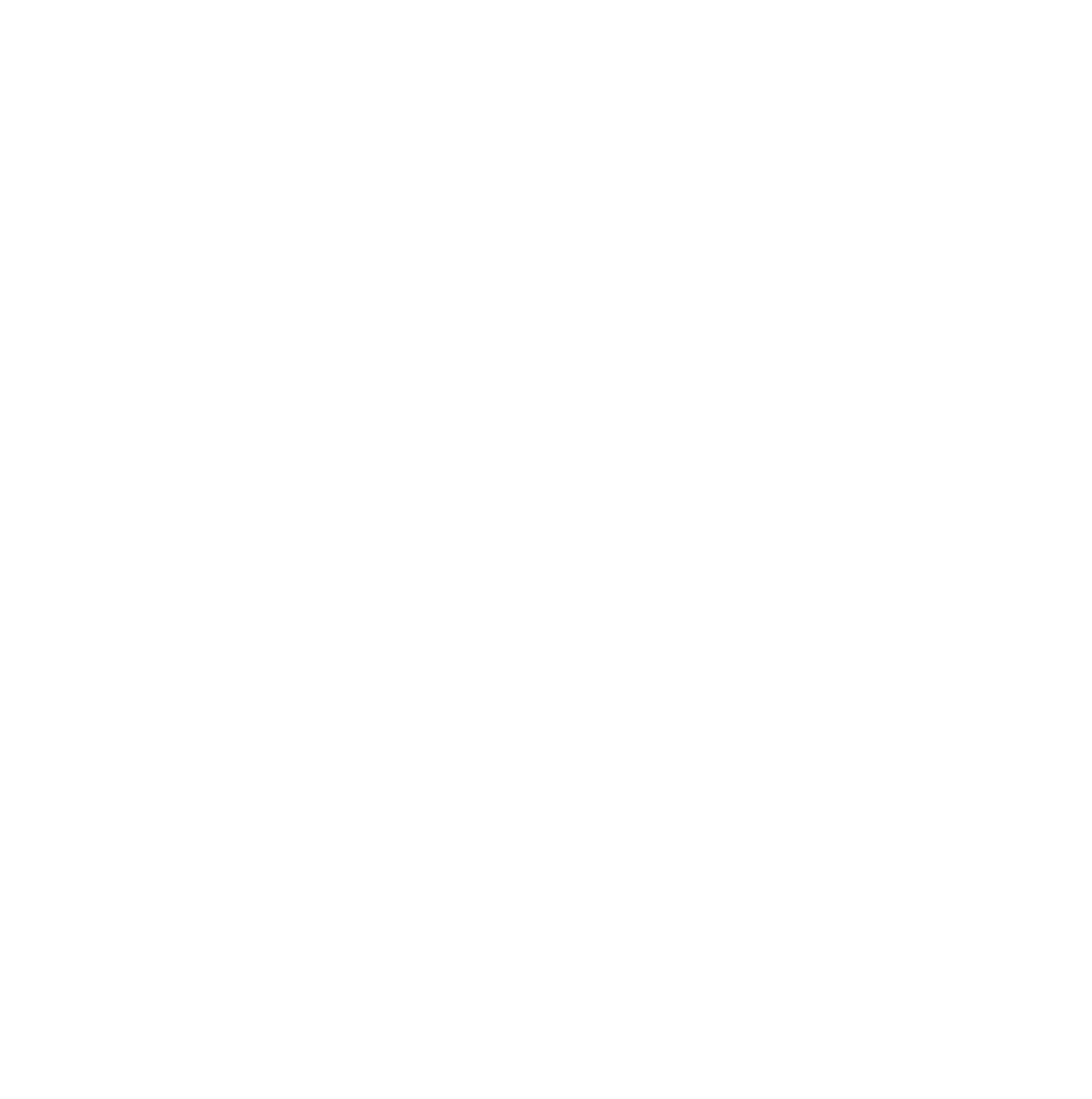

ADNAN ÇOKER

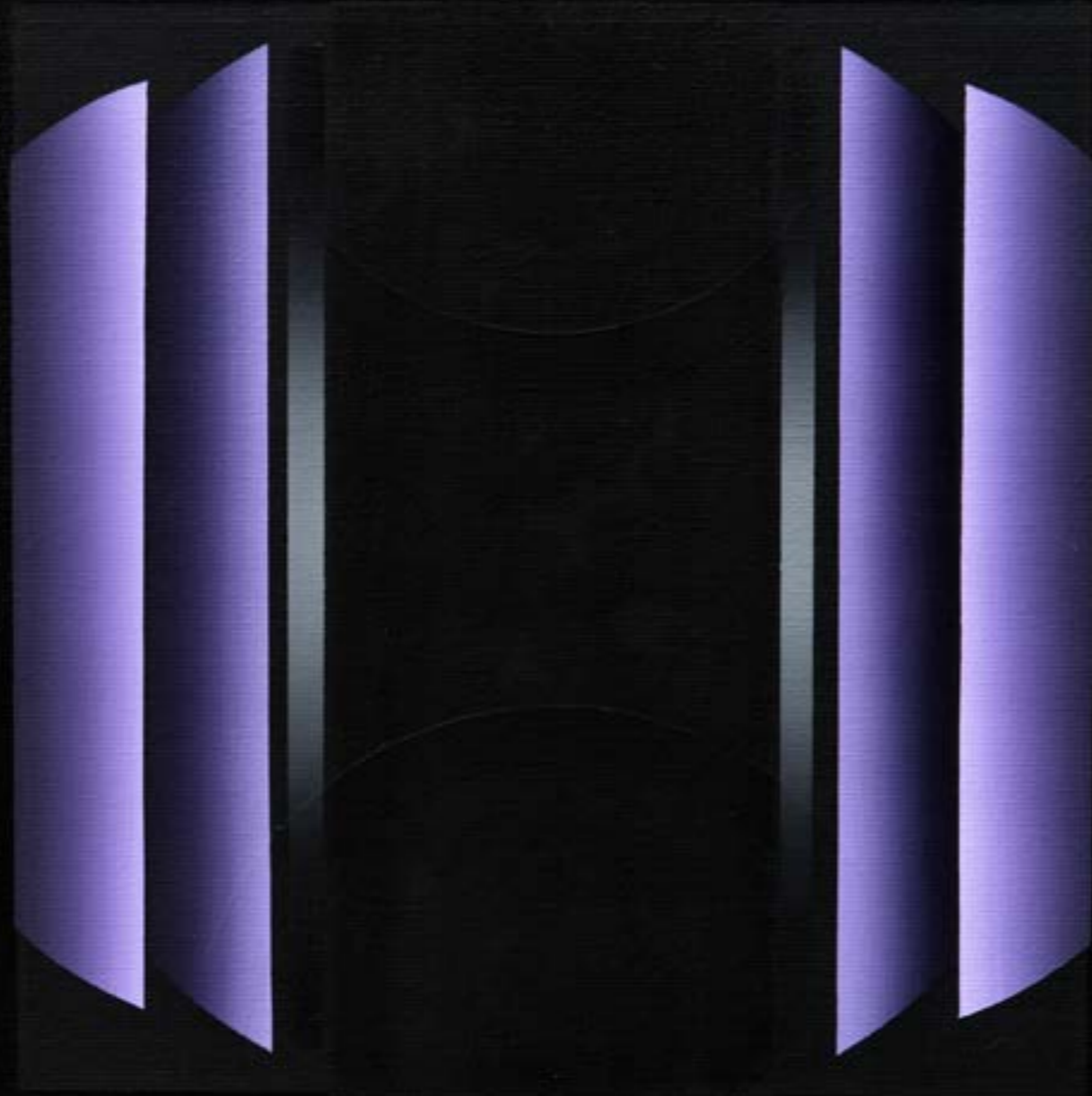

OTOPORTRELER

ADNAN OKER

OTO PORTRELER

ADNAN ÇOKER; YALNIZ BİR DORUK

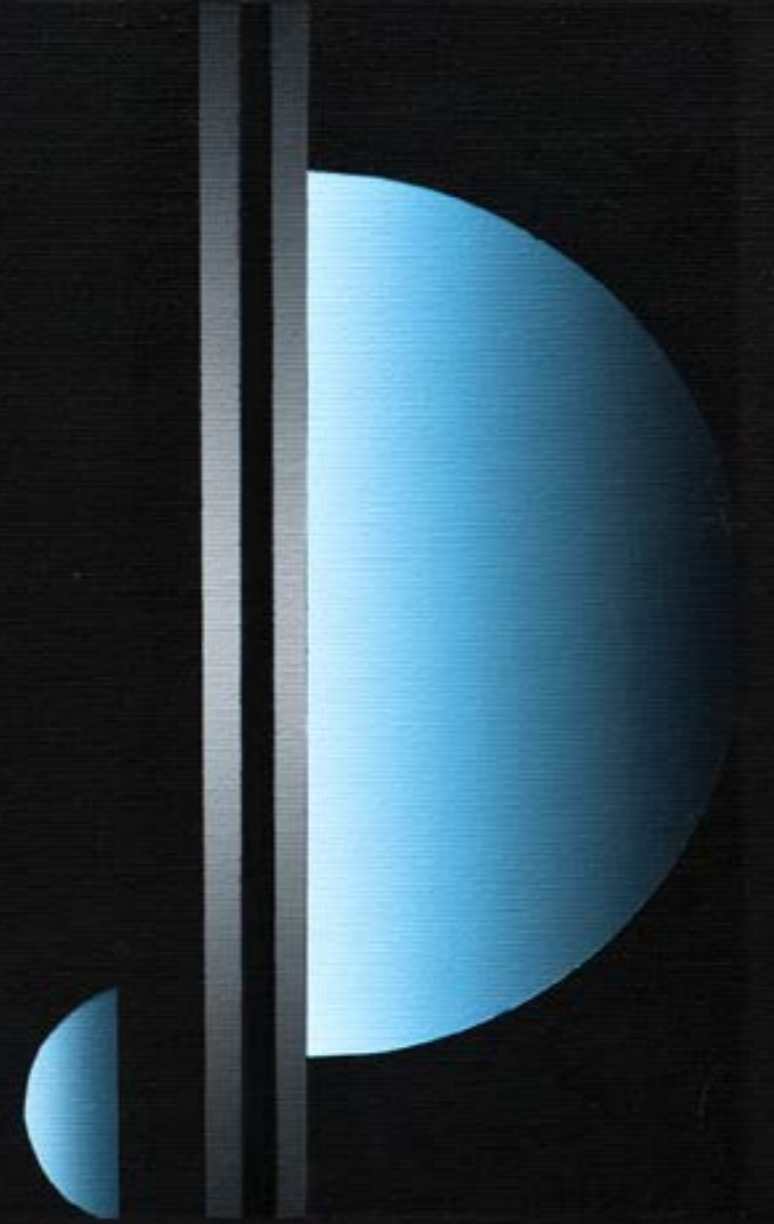
Yalçın Sadak

Adnan Çoker hakkında yazdığım ilk yazımın başlığı bir hayli temkinlidir: Modern Türk Resminde Bir Doruk. (1994) Ama artık bu başlığı revize etmeliyim, Çoker modern Türk resmi içinde değil, geometrik soyutun tarihinde de yalnız bir doruktur. Sıradağlara yaslanarak değil, zirvelerini kendi oluşumu içinde inşa etmiş bir doruk. Onun başarısı, Türkiye'nin modernleşmesi bağlamında, şiirde Nazım Hikmet'in, kurmacada Yaşar Kemal'in başarılarıyla kıyaslanabilir ancak, onlar kadar evrensel ve özgündür. Sanatsal her girişimin déjavu diye karşılandığı bir zamanda zuhur etmiştir üstelik.

Eleştirel sözdizimi açısından şaşırtıcıdır Çoker'in resmi, geometrik soyutun mekânsal birliğini ters yüz eder. Malevich, Mondrian gibi aşkınsal bir mekan kurma derdinde değil, aşkın bir deneyim alanı olarak boşluğu öne sürer. Euklidean geometrinin yüzeyi zapt edici tutarlılığına karşı paradoksal olana meyleder. Paradoksal olan yüzeydedir, derinde ya da göksel değil ve Çoker duyulur olanla duyular üstü olanı eşzamanlı olarak seferber etmekle kavranabilir bir yüzey inşa etmeyi başarmıştır. Modern resmin görünür ve duyumsanır olanda kat ettiği yassılığa Çoker kavrayış boyutunda arşınlar.

Paradoksal olan renk degradasyonu ya da renkışıktır. Hem geometrik formları hem espası çifte kodlayan bu denetlenemez öge Çoker'in soyut dışavurumcu döneminin bir konvansiyonudur. Eğer asal formlar mutlaklık iddiasındaki o yüzeyde hacim yanılısamaydı geometrik soyutun düzeyli bir türevinden söz ediyor olacaktık. Oysa Çoker ters yüz ediyor yüzeyi; o kadar ki tuval hem yüzeydir hem maddi boşluk, tuvalin yanlarında yer alan ya da bir köşesinden sarkan bant biçimler sıklıkla duyurur bunu.

Baskın olan kurgu değil Çoker'de, ifadedir. Aynı anda hem deneyimsel hem aşkın olan bu ifade kendini zamansal olarak duyumsatır. Açılır ve kendi üstüne kavranılır. Hem cisimsel hem soyuttur. Bu haliyle Çoker modern resmin ussal/ruhsal karşıtlığına esaslı bir itirazda bulunmuştur. Geometrik biçimlerle serbest lekeleri bir arada kullanan Kandinsky'nin son döneminden, Mondrian ve Malevich'in mistisizmden farklı bir ifadedir bu ve kesinlikle özneye değil şey durumlarına atıfta bulunur.

RETROSPEKTİF

2017

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

150 X 150 CM

KUBBELER

2017

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

150 X 150 CM

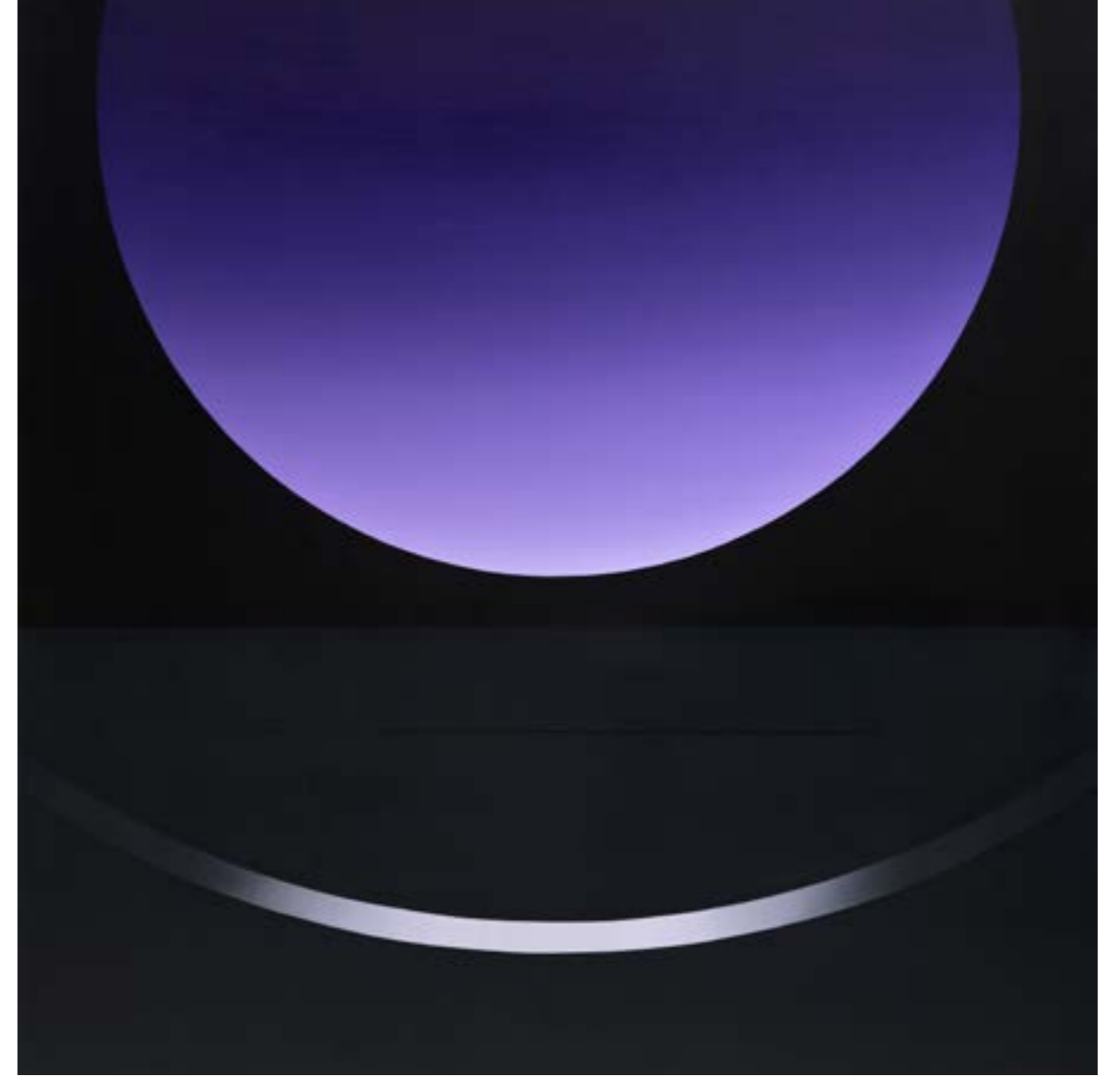

GRİDE YAY

2017

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

150 X 150 CM

YANSIMA

2017

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

150 X 150 CM

KARŞIT NOKTALAR

2017

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

150 X 150 CM

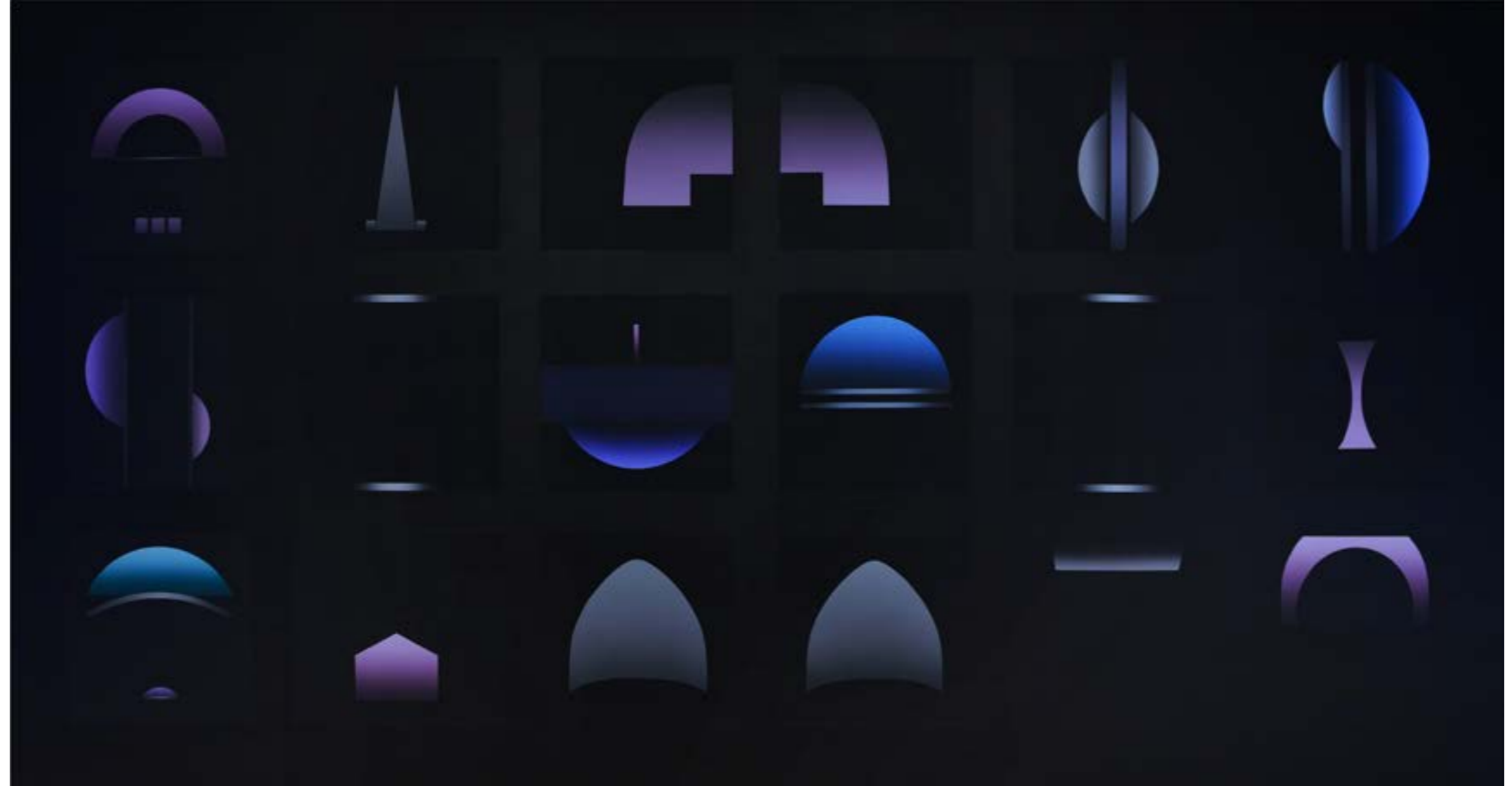

RETROSPEKTİF

2015

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

180 X 360 CM (DİPTİK)

METAL TEPE

2017

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

150 X 150 CM

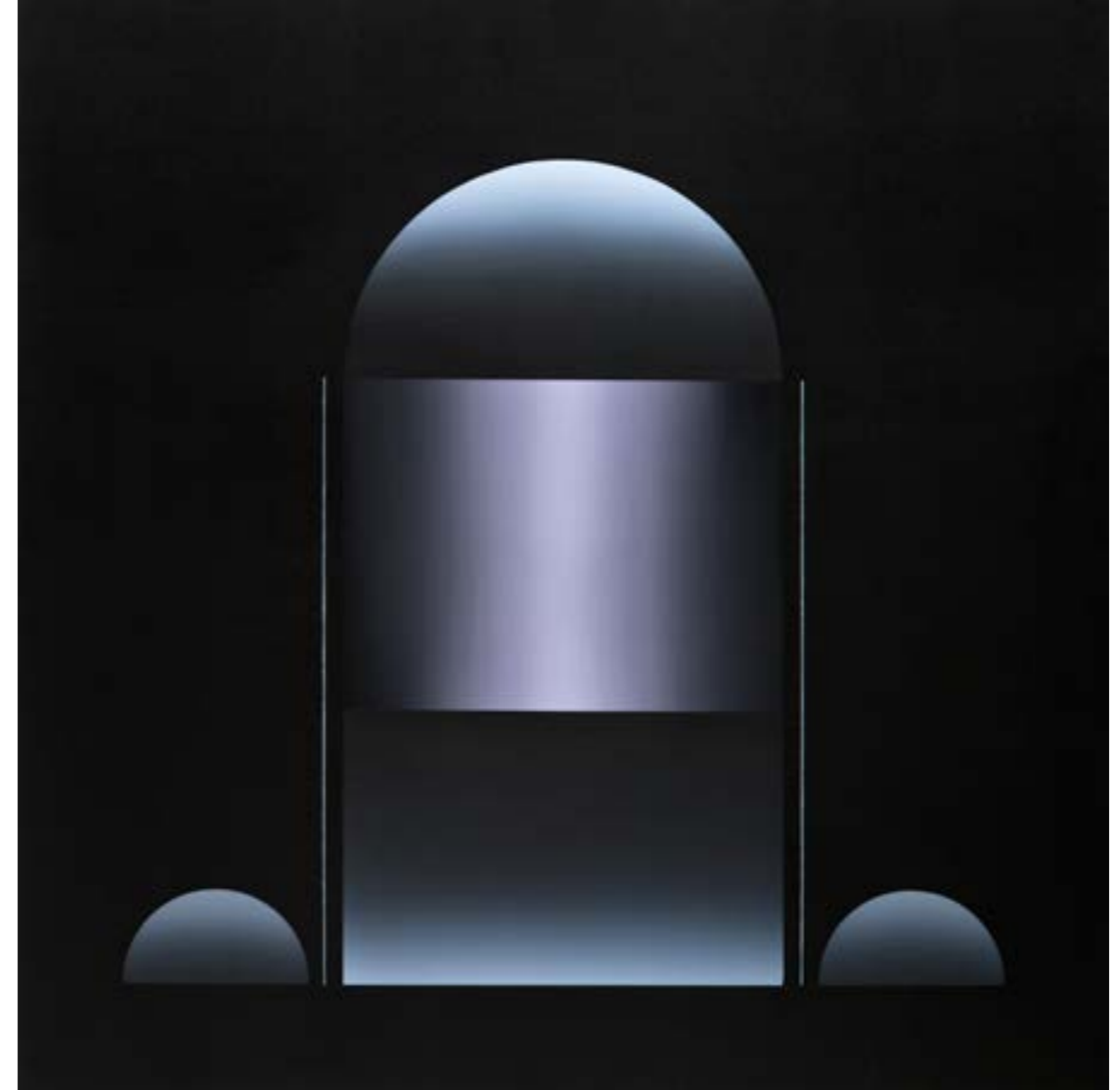

GÜMÜŞ SİMETRİ

2017

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

150 X 150 CM

OTOPORTRELER

2014

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

100 X 100 CM

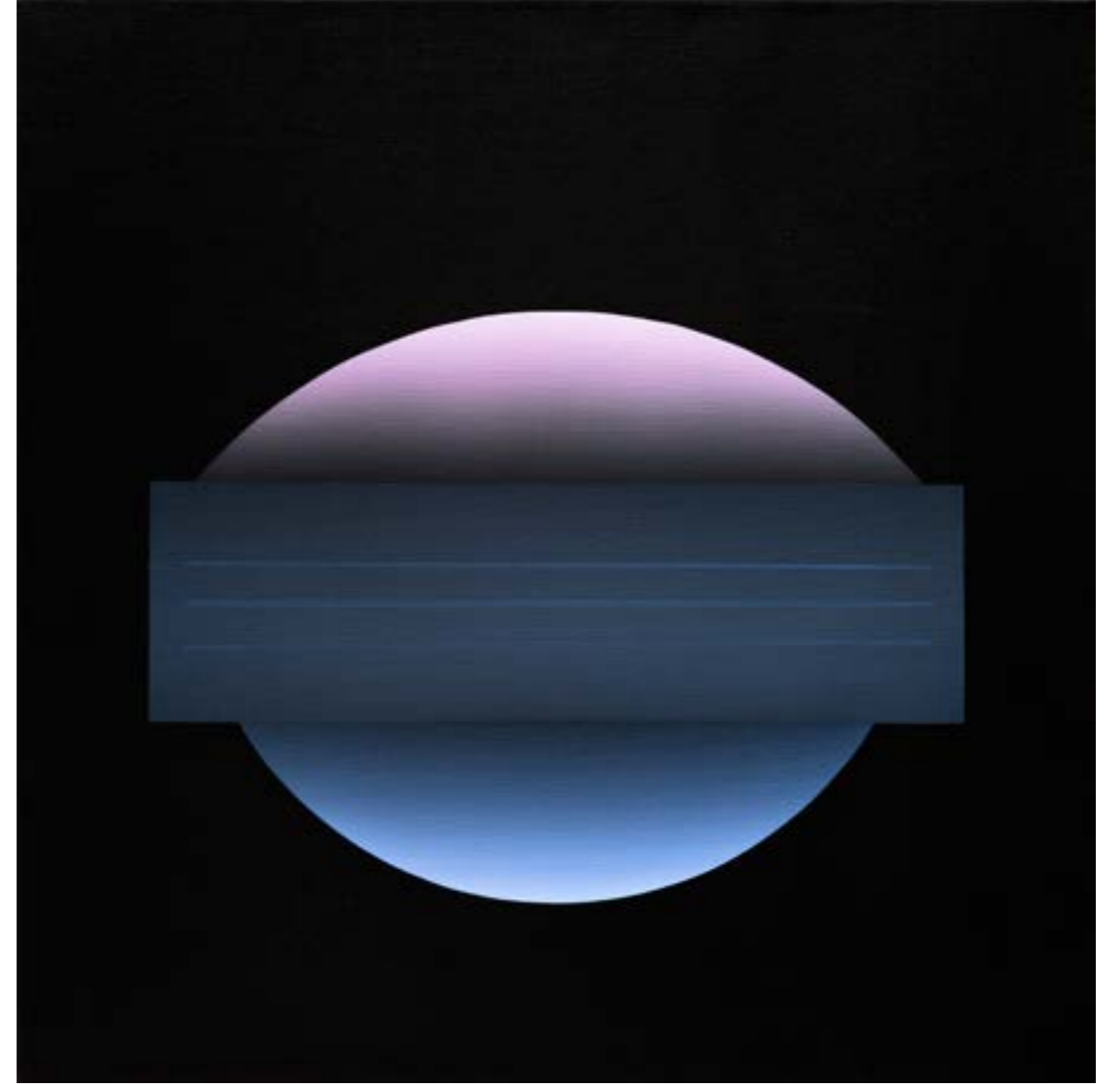

YATAY DENGE

2015

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

60 X 60 CM

L ORIGINE DU MONDE III

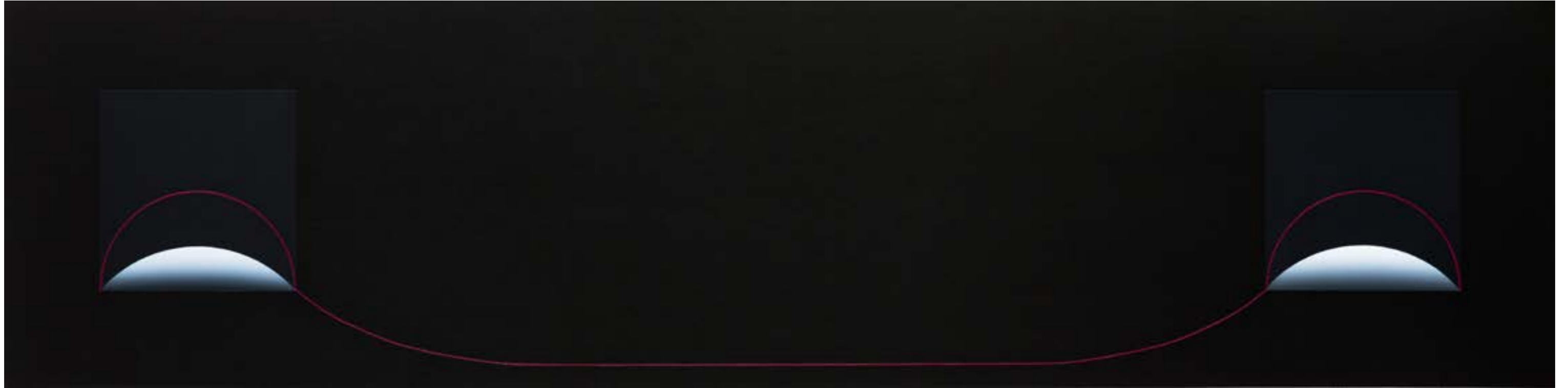
2015

TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK

180 X 180 CM

DA VINCI'YE SAYGI – KÖPRÜ
2014
TUVAL ÜZERİNE AKRİLİK
50 X 200 CM

ADNAN ÇOKER - ÖZGEÇMİŞ	
1927	20 Ekim 1927'de annebabası Yahya Bey'in İstanbul Süleymaniye'deki evinde doğdu. Doğduktan altı ay sonra annesi Ayşe Saniye Hanım vefat etti.
1928	Büyükbabasının Samatya'ya taşınmasıyla 1942'ye kadar orada yaşadı.
1934-39	Samatya Hacı Kadın ilkokulu'nda okudu.
1939-42	Davutpaşa Ortaokulu'nda öğrenimini sürdürdü.
1942	Aynı okulda resim öğretmeni Hayri Çizel'den ilk yağlıboya resim bilgilerini aldı.
1943	Afyon Lisesi'nin Orta kısmında 1 yıl okudu. Resim öğretmeni Enver Kınavlı kendisiyle yakından ilgilenerek okulu bitirdikten sonra Güzel Sanatlar Akademisi'ne girmesini öğütledi.
1944	Afyon ressamları arasında açılan resim yarışmasında figür desenleri ile birincilik ödülü aldı.
1942	Namık ismail'in Akademi'de müdürlük yaptığı dönemin müdür muavini Sait Akkaya tarafından Akademi'ye kaydettirildi.
1944-45	Güzel Sanatlar Akademisi, Galeri eğitiminde Şefik Bursalı'nın öğrencisi oldu.
1945-51	Zeki Kocamemi Atölyesi'nde 6 yıl çalıştı.
1945-51	Halil Dikmen'den kompozisyon bilgileri edindi.
1947	Ali Durukan ve Orhan Dar'la, Vedat Ar'ın yönetiminde çizgi film (dessin animee) çalışmalarını yaptı.
1948-51	Akademi konkurlarında çeşitli ödüller aldı.
1949	Akademi öğrenci münazaralarına katıldı.
1951	2 Temmuz 1951'de Güzel Sanatlar Akademisi, Yüksek Resim Bölümü'nü bitirdi.
1951-52	Yedek Subay olarak askerlik görevi yaptı.
1951-55	Zaman zaman Heykeltraş Hadi Bara ile “Espas” çalışmalarını yaptı.
1953	Lütfü Günay'la birlikte İstanbul'un 500. Fetih Yıldönümü nedeniyle Ankara'da 170 x 240 cm boyutlarında “Fatih Devri” konulu bir kompozisyon gerçekleştirdi (10 Mayıs 1953).
1953-55	Ankara ve İstanbul'da desinatör ve kartograf olarak çalıştı.
1955	Pangaltı'da bir oyuncak mağazasının dış yan yüzeyine soyut bir kompozisyon tasarımı yaptı.
1955	Avrupa konkurunu kazanarak 29 Aralık 1955'te devlet bursu ile Paris'e gitti.
1956	Paris ve çevresi galeri ve müzelerinde mesleki araştırmalarını yanısıra dil öğrenimini sürdürdü.
1956	Şubat 1956, Brüksel, Den Haag ve Amsterdam'da mesleki etüdler yaptı.
1956-57	1 Ekim 1956 -1 Temmuz 1957 tarihleri arasında, Andre Lhote Atölyesi'nde çalıştı. Daha sonra Lhote disiplinini terketti.
1957-60	Academie de la Grande Chaumiere, Goetz Atölyesi'nde soyut expresyonist çalışmalarını sürdürdü.
1957	Temmuz ve Ağustos'ta; İspanya'ya yaptığı mesleki gezide, etkilendiği Altamira mağarasından bir dizi grafik çalışma gerçekleştirdi.
1958	Ağustos-Eylül, yaz tatilinden yararlanarak Türkiye'ye dönüşünde İstanbul'un mavisini keşfetti. Eğitimini sürdürmek için tekrar Paris'e giderek “Mavi” resimlerini oluşturmaya başladı.
1959	Mart-Haziran ayları arasında, Louvre Müzesi'nde Brueghel'in “Dilenciler” yapıtını üç defa büyüterek kopya etti.
1959	Temmuz ve Ağustos'ta, İtalya ve İsviçre'de mesleki araştırmalar yaptı.
1959	Şubat yapıtları Paris'te üç yıl etüd etmiş olan yabancı ressamların konkuruna seçildi ve iki yapıtı (Espas, 1959, tuv. üz. yğb. 73 x 100 cm, Henri Goetz koleksiyonu Paris ve Kırmızı Espas, 1959, tuv. üz. yğb. 73 x 100 cm, Özel Koleksiyon) Musee D'art Moderne'de sergilendi.
1960	Mart ayında, Batı'daki öğrenimini tamamlayarak yurda döndü. Güzel Sanatlar Akademisi Resim Bölümü asistanı oldu.
1961	13 Mayıs'ta, İstanbul Belediyesi Şehir Galerisi'nde “Kırmızı” adlı yapıtıyla birincilik ödülü aldığı İstanbul Festivali Resim ve Heykel sergisine iki yapıt verdi.
1962	21 Mayıs'ta, Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğrencilerle ilk kez seyirci önünde, “Müzik Eşliğinde Resim” gösterisini gerçekleştirdi.
1962	30 Nisan'da, Resim Birincilik Ödülü aldığı 23. Devlet Resim ve Heykel Sergisi'ne katıldı.

1963	Akademi'de, bütün öğretim yılı boyunca “Plaklarla Caz” programını sundu.
1963	A. Gürman, Sarkis, Devrim Erbil ve T. Tura ile “Mavi Grup”u kurdu.
1963	10 Mayıs'ta 13 öğrencinin katılımıyla, “Müzik Eşliğinde Resim” gösterisini yineledi.
1964	1 Ekim'de, Fransız bursu ile ikinci kez Paris'e gitti. W. Hayter Atölyesi'nde gravür, Goetz Atölyesi'nde boya etüdlerini sürdürürken ‘Siyah Fon’lu Resimler’e başladı.
1965	31 Mart'ta, Paris'teki etüdlerini tamamlayarak yurda döndü.
1965	Ağustos'ta, Avusturya bursuyla gittiği Salzburg Yaz Akademisi, Emilio Vedova Atölyesi'nde soyut çalışmalar yaptı. Bu çalışmalar kolajlarla birlikte 1 yıl sonra İstanbul'da sergilendi.
1966	18 Nisan'da öğrencilerle bir kez daha, seyircilerin katılımı ile birlikte “Müzik Eşliğinde Resim” gösterisi düzenledi. Gösteriye bir heykeltraş ve mim'ci Ergin Kolbek de eşlik etti.
1966	Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, Yüksek Resim Bölümü hocalığına atandı.
1967	17 Nisan'da, Akademi'de açılan, Cemal Tollu “Retrospektif Sergisi”ni gerçekleştirdi ve sergi broşürünü hazırladı.
1968	16 Şubat'ta, Tek seçiciliğini ve komiserliğini yaptığı “Türk Grafik Sanatı Sergisi”nin Budapeşte'de açılmasına hizmet etti.
1969	Ağustos ayında, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde, doçent ünvanını aldı.
1971	28 Mart'ta, İstanbul Moda Lozan Kulübü'nde, G. Elibal'ın yönetiminde, C. Burak, Ö. Uluç ve A. Çoker'in katılımı ile “Türk Resmi” üzerine bir açık oturum düzenlendi.
1973	26 Ekim'de, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde (Çoker'in sıralandırıarak sunduğu) “Elli Yıllık Türk Sanatı Sergisi” açıldı.
1974	Paris'te Unesco'da açılan “Çağdaş Türk Sanatı Sergisi”nde T. Erol ile birlikte sergi komiserliği yaptı.
1976	7- 21 Mayıs tarihleri arasında açılan, “Zühtü Müritoğlu Toplu Sergisi” gerçekleştirdi ve sergi kataloğunu hazırladı.
1976	16 Ağustos'ta, Güzel Sanatlar Akademisi, Resim Bölümü profesörlüğüne atandı.
1977	25 Şubat-16 Mart tarihleri arasında “Nuruullah Berk Toplu Sergisi”ni, 28 Nisan-16 Mayıs tarihleri arasında “Sabri Berkel Toplu Sergisi”ni gerçekleştirdi ve sergi kataloglarını hazırladı.
1977	14 Temmuz 1977'den 24 Mayıs 1979 tarihine kadar İstanbul Resim ve Heykel Müzesi Müdürlüğü görevinde bulundu.
1978	30 Mart'ta, Akdeniz Ülkeleri 12. İskenderiye Sanat Bienali Türkiye Seksiyonu Sergi Komiserliği görevini üstlendi.
1978	Bükreş'te açılan “Balkan Ülkeleri Plastik Sanatlar Sergisi” Türkiye Seksiyonu Sergi Komiserliği görevini yaptı.
1979	3-22 Mayıs tarihleri arasında, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde açılan “Zeki Kocamemi Toplu Sergisi”ni ve kataloğunu gerçekleştirdi.
1979	24 Mayıs'ta, İstanbul Resim ve Heykel Müzesi Müdürlüğü'nden istifa etti.
1983	4-23 Mart tarihleri arasında, İstanbul Resim ve Heykel Müzesi'nde “Osman Hamdi ve Sanayi-i Nefise Mektebi Toplu Sergisi”ni gerçekleştirdi ve sergi kataloğunu hazırladı.
1983	23 Mart'ta, Mimar Sinan Üniversitesi (MSÜ), Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü Başkanlığı'na getirildi.
1984	Ağustos ayında, “Enka Bilim ve Sanat Ödülü” Yarışmalı Sergisi jüri üyeliğinde bulundu.
1984	21 Kasım'da, “İnönü Vakfı Resim Yarışması” jüri üyesi oldu.
1985	11 Temmuz-12 Ağustos tarihleri arasında, Paris'te ve İtalya'da inceleme gezileri yaptı.
1985	31 Ağustos'ta, MSÜ, Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü Başkanlığı'ndan istifa etti.
1986	30 Kasım'da, I. Uluslararası Asya-Avrupa Sanat Bienali'de, Ulusal Jüri Üyeliği görevi yaptı.
1987	25 Nisan- Ekim tarihleri arasında, Mine Sanat Galerisi'ni düzenleyerek aktif duruma getirdi ve galerinin ilk sergisi Kadıköy'e “Çağdaş Sanat” düşüncesiyle açıldı. (12-31 Ekim)
1988	11 Ocak-10 Şubat tarihleri arasında, MineSanat Galerisi'nde “Müstakiller ve D Grubu Sergisi”ni (belgesel) gerçekleştirdi.

1989	Ekim TV’de, “Sanayi-i Nefise Mektebi’nden Güzel Sanatlar Akademisi’ne” dizisine sanat danışmanlığı yaptı.
1995	Profesör olarak Mimar Sinan Üniversitesi’nden emekli oldu.
2010	16 Mart-30 Nisan tarihleri arasında, Beşiktaş Çağdaş Sanat Galerisi’nde “Retrospektif” isimli büyük sergisi açıldı ve kataloğu yayınlandı.
2013	21 Kasım-21 Ocak 2014 tarihleri arasında S-ART By Sürmeli’de A TAKIMI sergisinin küratörlüğünü yaptı ve iki eseriyle katıldı.
2014	13-16 Kasım tarihleri arasında, CI Contemporary İstanbul’la Olcay Art Galerisi ile katıldı.

KİŞİSEL SERGİLER

2010	Retrospektif Resim Sergisi - Beşiktaş Çağdaş
2007	Artdepo Sanat Galerisi, Artİstanbul, İstanbul
2007	“Yapısal Ritm” (Sergi Mustafa Kemal Atatürk Anısına Açılmıştır) 21 Mart-21 Nisan, Mac Art Gallery, İstanbul
2004	“Art İstanbul Uluslararası Çağdaş Sanat Buluşması” 7 Aralık, Mine Sanat Galerisi Standı
2003	“1995-2003 Arası Resimler” 7 Nisan-15 Mayıs, Mine Sanat Galerisi, İstanbul
2001	“Yapı ve İçgüdü” (VLAM Projesi-Mustafa Ata ile birlikte) 6 Kasım-10 Aralık, Bebek Sanat Galerisi, İstanbul
2001	“Eksik Burçlar” 23 Ocak-10 Mart, Maçka Sanat Galerisi, İstanbul
1996	“Derlemeler” 11 Ekim-17 Kasım, Mine Sanat Galerisi, İstanbul
1996	“Artı Elemanlar” 2 Ekim-2 Kasım, Aksanat Galerisi, İstanbul
1994-95	“Minimaler ve Varyasyonları” 25 Ekim-10 Aralık 1994 (Sergi 21 Ocak 1995’e kadar uzatıldı), Galeri B, İstanbul
1993	“Kubbeler Dizisi Paralelinde” 10 Aralık-4 Ocak 1994, Galeri Nev, Maçka, İstanbul
1993	“Kubbeler Dizisi Paralelinde” 5-24 Kasım, Galeri Nev, Ankara
1991	“1959-1965 Yılları Arası Paris ve İstanbul Çalışmaları” 15 Şubat-15 Mart, Arda Sanat Galerisi, Ankara
1990	Türkiye’den seçilmiş tek ressam olarak (11 büyük yapıtlar), III. Uluslararası Asya- Avrupa Sanat Bienali’ne katılım.
1990	“Dönemler” 2 Şubat-8 Mart, Mine Sanat Galerisi, İstanbul
1989-90	“Soyut Dışavurumcu Dönemden Grafikler (1959-1965)” 5 Aralık-14 Ocak 1990, Maçka Sanat Galerisi, İstanbul
1989	“Retrospektif Resim Sergisi” 12 Mayıs -12 Temmuz, Derimod Kültür Merkezi, İstanbul
	Sergi için sanatçı hakkında 120 sayfalık bir kitap yayınlandı.
1988	“Minimal Simetri II” 4-30 Nisan, Mine Sanat Galerisi, İstanbul
1988	“Minimal Simetri II” 8-29 Ocak 1988, Harbiye Garanti Sanat Galerisi, İstanbul
1986	“Minimal Simetri I” 13 Mayıs-7 Haziran 1986, Maçka Sanat Galerisi, İstanbul
1979	“Simetriiler” 1-14 Mart 1979, Devlet Güzel Sanatlar Galerisi, İstanbul
1973	“Siyah Simetri” 20 Mart-2 Nisan 1973, Amerikan Kültür Merkezi, İstanbul (Sanatçı tarafından süperpoze edilmiş, Niyazi Sayın’ın Ney Taksimi üzerine Yannis Xenakis’in Metamorphoses yapıtı eşliğinde).
1969	“Siyah Resimler” 7-22 Mart 1969, Galeri I, İstanbul (Yapıtlar İlhan Mimaroğlu’nun elektronik müziği eşliğinde sergilendi).
1966	“Tutkallı Boya Malzemesi ve Kolajlar” Sergisi 11-22 Nisan 1966, Türk- Alman Kültür Merkezi, İstanbul.
1962	“Guaşlar” Sergisi 26 Mart-6 Nisan 1962, Türk- Alman Kültür Merkezi, İstanbul.
1961	“Paris Çalışmaları” 3-14 Nisan 1961, Türk -Alman Kültür Merkezi, İstanbul
1955	“Non-Objektif ve Abstre Resimler” Adnan Çoker ve Ali Durukan, 2-17 Mayıs 1955, Maya Galerisi, İstanbul
1954	“Non-Objektif ve Abstre Resimler” Adnan Çoker ve Lütfü Günay, 16-30 Nisan 1954, Maya Galerisi, İstanbul
1954	“Non-Objektif ve Abstre Resimler” Adnan Çoker ve Lütfü Günay, 6-19 Şubat 1954, Helikon Derneği, Ankara
1953	“Sergi Öncesi” Adnan Çoker ve Lütfü Günay’ın İlk Soyut Resim Sergileri, 10-16 Şubat 1953, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Ankara

ÖDÜLLER

1951	İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi’nin düzenlediği “Kore” konulu yarışma Resim I. Ödülü, (Kore. 1951, Tuv. Üz. Yğb. 43,5 x 54 cm, sanatçıda).
1961	İstanbul Sanat Festivali Resim ve Heykel Sergisi, Resim I. Ödülü (Kırmızı, 1959, Tuv. Üz. Yğb. 50 x 61 cm, yapıt kayıp).
1962	23. Devlet Resim ve Heykel Sergisi, Resim I. Ödülü. (Kompozisyon, 1962, Tuv. Üz. Yğb. 130 x 195 cm, İstanbul Resim ve Heykel Müzesi)
1973	7. DYO Resim Sergisi, Başarı Ödülü (Metal Simetri, 1973. Tuv. Üz. Yğb. 100 x 120 cm, DYO Müzesi).
1976	Uluslararası 11. İskenderiye Bienali Resim 2. Ödülü (Beş Eleman On Işık 1972 Tuv. Üz. Yğb. 140 x 160 cm, İstanbul. Resim ve Heykel Müzesi).
1981	Türkiye İş Bankası 1981 Büyük Ödülleri, Resim Büyük Ödülü (Yarım Küreler 1976-80, Tuv. Üz. Yğb. 91 x 125 cm, Türkiye İş Bankası koleksiyonu).
1982	Ev Dekorasyonu Dergisi 1982 Büyük Onur Ödülü (Bu ödül her yıl seçilen bir sanatçıya etkinlikleri nedeniyle verilmekteydi).
1990	III. Uluslararası Asya-Avrupa Sanat Bienali, “Dostluk ve Barış Sanat Ödülü”
1994	Sedat Simavi Vakfı Görsel Sanatlar Ödülü’nü reddetti.

ADNAN ÇOKER — OTOPORTELER

METİN

YALÇIN SADAK

FOTOĞRAF

MESUT GÜVENLİ

GRAFİK TASARIM

ARDAN ERGÜVEN

BASKI VE CİLT

A4 OFSET

YEŞİLCE MAH. OTO SANAYİ SİTESİ DONANMA SOK.

NO: 16, D: 1-2, SEYRANTEPE, KAĞITHANE, İSTANBUL

TEL: 0212 281 6448, 0212 281 5364

WWW.A4OFSET.COM

BU KATALOG 20.10.2017 — 20.11.2017 TARİHLERİ ARASINDA

OLCAYART'DA DÜZENLENEN

ADNAN ÇOKER "OTOPORTELER" SERGİSİ İÇİN

500 ADET BASILMIŞTIR.

OLCAY ART

CEMİL TOPUZLU CAD. NO: 90/B

CADDEBOSTAN İSTANBUL

T. +90 216 411 17 13

WWW.OLCAYART.COM

